

Tal. Jeg skal for at klargøre denne Tanke, gaa ud fra den Beregning, hvormed det ærede Medlem for 3dje Kreds (Kump) i Gaar indledede denne Forhandling. Derefter vil det stille sig saaledes, at hvis man tager Halvdelen, vil Maksimumsgrænsen for Statstilskuddet ved normalsporede Baner blive ca 130,000 Kr. Man maatte dog endnu have visse Kanteler. Man kunde sige, at dette Maksimum kan kun gives, for det første naar det er en normalsporet Bane, for det andet naar Skinnævægten er, lad mig sige 40 Pfd. pr. Yard. (Stemmer: 45!) Jeg nævner kun Tallet elskemmelvis, det er et Minimum, jeg kunde meget godt gaa højere op. Endvidere maatte Stigningsforholdene ikke være ugunstigere end 1:150. Paa den anden Side maatte man have en Bestemmelse over for de smalsporede Baner, og jeg vil da for at tage det samme Forhold ogsaa efter det ærede Medlems Beregning sige, at Maksimumstilskuddet maatte blive 80,000 Kroner pr. Mil, Skinnævægtens Minimum 25 Hund og Stigningsforholdet 1:100. Man vil maaste finde, at det er en meget omstændeligere Form end den simple og klare, at man siger Halvdelen, men jeg tror, at den nævnte Form paa den anden Side har saa mange Fordele, at det nok er værd at overveje denne Tanke, og jeg tillader mig kun at henstille den til velvillig Overvejelse baade for den højstærede Minister og det høje Ting. Det vil jo nemlig være en Fordel, at Staten kan saa en klar Oversigt over, hvad det højeste er, den kan komme af med, idet der bliver sat en bestemt Maksimumsgrænse for Statstilskuddet, og det vil, hvad jeg sætter meget højere, saa Betydning derved, at der sættes en Stopper for al ufornudden luksuøs Jærnbanebygning. Det vil give en god Impuls til, at man virkelig gaar økonomisk frem i alle Retninger, og det vil føre til en langt ligeligere og retfærdigere Behandling af Landets forskellige Egne. Det kan jo nemlig ikke nægtes, at der let vil fremkomme Forhold, hvor en rig Egn, navnlig hvor Banen udmunder i en stor By, f. Eks. Odense eller Aarhus, meget let kan saa Tilskud for Halvdelen. Jeg tror, at der allerede i Lovforslaget findes Baner, for hvilke Bidragene ere tegnede saa rigelige, at de blive langt mere end Halvdelen af Anlægs-

summen. Hvad vil Følgen deraf blive? Følgen kan i alt Fald meget let blive, at man faar en flot Bane, flotte Stationer og flot Materiel. Man vil bygge saaledes, at man kan føre hurtigt, og saa kommer Staten, naar der ikke er sat et Maksimum, ved at udrede Halvdelen, maaste til at betale 200,000 Kr. pr. Mil. I en fattig Egn derimod, hvor man har meget vanskeligt ved at strabe Halvdelen sammen fra Kommuner og ad privat Vej, maa man indskrænke sig til det allernødvendigste, gøre alt saa tarveligt som muligt. Der vil man let kunne komme til at bygge, ogsaa efter det ærede Medlems Beregning, for 200,000 Kr. for normalsporede Baner. Der bliver Statens Tilskud altsaa 100,000 Kr. Vil det nu være retfærdigt og rimeligt, at netop rige Egne ville saa dobbelt saa stort Tilskud fra Staten som de fattige Egne? Jeg tror det ikke. Jeg ved godt, at vi have et stærkt Ord for, at den, som meget har, skal meget gives; men jeg vil gerne lægge et godt Ord ind for, at netop fattige Egne, som have hderst vanskeligt ved at saa det allernødvendigste Tilskud, ikke skulle have saa meget mindre end de andre Egne. Gennem fikserede Tilskud ville de have lettere ved at saa den manglende Del til Stede, thi der kunde jo tænkes Tilfælde, hvor de ikke behøvede den hele Halvdel. Jeg sætter, at naar de byggede en Normalbane, der i alle Henseender tilfredsstillende, hvad der fordredes i Henseende til Skinnævægt o. s. v., kunde de saa 130,000 Kr., saa at f. Eks. ved Baner, der koste 230,000 Kr., kunde de slippe med 100,000 Kr., idet de fik 130,000 Kr. Jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa denne Tanke.

Der er endnu et Punkt, jeg vil henlede Opmærksomheden paa, og som jeg tror vil have ikke ringe Betydning for Fremtiden. Det er Bestemmelsen om Tilshnet. Der er sat i Lovforslaget et efter min Mening overordentlig lille Beløb dertil, 150 Kr. pr. Mil. Jeg slutter deraf, uden at jeg ved det, at her vel nærmest er tænkt paa Tilshn af Teknikere. Jeg vil finde, at det var meget hensigtsmæssigere, meget nødvendigere, at Tilshnet var af økonomisk Art, thi det er dog vel saa, at det tekniske Tilshn, de tekniske Maad, som en saadan Bane trænger til, ville meget godt kunne leveres og præsteres af Driftsbestyreren. Jeg vil anse det